

در ادامه گزارش بررسی ابهامات توزیع نهاده دامی در سامانه بازار گاه، به فهرستی دست یافتیم که نشان می داد برخی افراد مجهول الهویه و اموات نیز جزو دریافت کنندگان نهاده هستند

توزیع نهاده‌های دامی به اموات!

مدیر امور دام جهاد کشاورزی استان: سوءاستفاده‌ها را رد نمی کنیم اما بیش از این امکان نظارت نداریم

چندی پیش روزنامه خراسان در گزارشی به ابهامات سامانه توزیع نهاده های دامی «بازار گاه» پرداخت و با طرح چند سوال از مسئولان تعاون روستایی و جهاد کشاورزی خواست موضوع توزیع نهاده دامی را شفاف سازی کنند. یکی از ابهامات مطرح شده، توزیع نهاده ها بین افراد مجهول الهویه یا فوت شده بود که گلايه های برخی دامداران را در پی داشت البته متأسفانه هیچ کدام از مدیران جهاد کشاورزی و تعاون روستایی استان در این باره پاسخ روشنی ارائه نکردند و در نهایت مشخص نشد که تعداد دقیق دامداران و اعضای اتحادیه تعاونی دامداران بخش رضویه چه میزان است و چند نفر از اعضای مجهول الهویه یا فوت شده‌اند یا اکنون صاحب دام نیستند ولی در فهرست دریافت نهاده باز رد دولتی قرار دارند. همچنین سوال مهم دیگری که بدون پاسخ ماند این که، میزان نهاده‌های دامی توزیع شده بین این افراد چقدر است؟

● فهرستی که تایید یا تکذیب نشد!

به گزارش خراسان رضوی، فهرستی توسط یک منبع مطلع که خواست نامش فاش نشود به روزنامه خراسان ارسال شد. آن‌طور که ادعا شده بود این فهرست شامل اعضای شرکت تعاونی کشاورزی دامداران بخش رضویه شهرستان مشهد بود که نام ۲ هزار و ۴۲۱ نفر در آن آمده و در انتهای آن مشخص شده بود ۲۲۶ نفر از آن‌ها فوت شده اند. در خود فهرست اما نام هایی وجود دارد که هیچ اطلاعات دیگری مانند کد ملی، شماره تماس، نام پدر، شماره شناسنامه و تعداد و نحوه عضویت آن‌ها نیز مشخص نشده و فقط یک اسم هستند به‌طوری که فقط اطلاعات هزار و ۳۵۳ نفر تکمیل بود. در گام نخست از مدیر امور دام جهاد کشاورزی استان، رئیس و مدیر روابط عمومی تعاون روستایی استان و همچنین از رئیس جهاد کشاورزی مشهد خواستیم صحت و سقم این فهرست را مشخص کنند اما هیچ کدام این فهرست را تایید یا تکذیب نکردند، همچنین خواستیم فهرست واقعی و مورد تایید از دامداران بخش رضویه را در اختیار ما قرار دهند تا با فهرست فوق‌الذکر مقایسه شود، اما متأسفانه با بیان مطالبی چون «تهیه این فهرست ۱۵ روز طول می‌کشد»، «نداریم»، «در مسافرت هستیم» و... فهرستی ارائه نشد.

پس از آن که به صورت رسمی نتوانستیم صحت این فهرست را مشخص کنیم، روش دیگری برای راستی آزمایی افراد در فهرست را انجام دادیم، به‌طوری که از طریق شماره تماس‌های ذکر شده در فهرست با آن‌ها گفت و گو کردیم که در صحبت‌های این افراد از نقاط تاریک دیگر توزیع نهاده‌ها پرده برداشته شد که در ادامه می‌خوانید.

● دل خون دامداران از توزیع نهاده‌ها

آقای الف-ع، یکی از دامداران این فهرست است که می‌گوید، از اعضای اتحادیه دامداران رضویه

یک دامدار: الان حدود ۳ ماه است که هیچ نهاده‌ای دریافت نکردیم و همان وقتی هم که می‌دادند یک تن بوده اما جالب این جاست وقتی سهمیه خودمان را دریافت می‌کنیم همان جلوی در شرکت افرادی هستند که حواله نهاده خود را می‌فروشند، بارها به خود من گفته‌اند که نهاده تعاونی داریم، نمی‌خرید؟ قیمت آزاد اگر کیلویی هشت هزار تومان باشد آن‌ها مثلا هر کیلو هفت هزار و ۵۰۰ تومان می‌فروشند اما جالب تر این که هر مقداری که بخواهید هم می‌فروشند، ۵ تن، ۱۰ تن، ۱۵ تن و هیچ محدودیتی وجود ندارد

است و در کل هفت یا هشت نوبت، نهاده دریافت کرده است. او همچنین اظهار می‌کند: در هر بار یک تن یا در نهایت یک و نیم تن نهاده دامی برای دام‌سنگین خود گرفته ایم، یعنی هر یکی دوماه، برای ۴۰ رأس گاویک تن سهمیه داده شده است.

او مدعی می‌شود: الان حدود ۳ ماه است که هیچ نهاده‌ای دریافت نکردیم و همان وقتی هم که می‌دادند یک تن بوده اما جالب این جاست وقتی سهمیه خودمان را دریافت می‌کنیم همان جلوی در شرکت، افرادی هستند که حواله نهاده خود را می‌فروشند، بارها به خود من گفته‌اند که نهاده تعاونی داریم، نمی‌خرید؟ قیمت آزاد اگر کیلویی هشت هزار تومان باشد آن‌ها مثلا هر کیلو هفت هزار و ۵۰۰ تومان می‌فروشند اما جالب تر این که هر مقداری که بخواهید هم می‌فروشند، ۵ تن، ۱۰ تن و هیچ محدودیتی وجود ندارد.

● حواله‌فروشی نهاده

وی در پاسخ به این سوال که این افراد به‌طور دقیق چه کسانی هستند، می‌گوید: نمی‌دانم که چه کسی هستند، همه این‌ها دلال‌اند و از حواله دیگران استفاده می‌کنند، حالا نمی‌دانم با کسانی هم که توزیع می‌کنند هم دست هستند یا نه اما حتی با ما تماس می‌گیرند و می‌گویند نهاده می‌فروشیم. خیلی افراد هستند که الان دفترچه دامداری دارند که مربوط به دامداری پدر یا پدر بزرگشان بوده و الان خودشان فقط از سهمیه‌ها استفاده می‌کنند. مثلا می‌گویند ما هزار عضو داریم، به هر نفر ۳ تن می‌رسد اگر کسی سر زبان داشته باشد و داد و بیداد کند شاید حشش را بدهند اما برای تازه‌کارها از این خبرها نیست و یک تن می‌دهند و آن قدر امروز و فردا می‌کنند که کلا بی‌خیال بشوند اما بقیه این نهاده کجا می‌رود خبر نداریم.

او همچنین با اشاره به مشکلات تولیدتصریح می‌کند: باور کنید اشتباه کردیم و این کار شدیم، فقط همین که ملک گاوداری برای خودمان است باعث شده تا الان تعطیل نکنیم و گر نه تا به حال هزار بار این جا تعطیل شده بود، ما هر چه درمی‌آوریم هزینه‌است و هیچ سودی در این کار نیست با این حال این وضع توزیع است، دیگر نه راه‌پس داریم نه راه پیش، اگر همین نهاده با همین قیمت را به ما بدهند با همین قیمت شیر شش هزار و ۵۰۰ تومانی راضی هستیم، اما شما سری به بازار دام بزنید، همه افرادی که امثال ما هستند و دیگر این کار برایشان صرفه ندارد گاوهایی شیر می‌خورند، می‌فروشند، هفته پیش پیرمردی با گریه گاوش را در بازار می‌فروخت و به ما که گاو شیر می‌داشتیم التماس می‌کرد که گاوش را بخریم تا قصاب‌ها نخردن و آن را نکنند، به ما التماس می‌کرد تا از عذاب وجدان خودش کم کند. من حال او را می‌فهمم، می‌خواست که گاوهایش را نکنند، این وضعیت همه به خاطر نبودن نهاده هاست.

وی همچنین مدعی می‌شود: این‌هایی که در بازار آزاد و جلوی در شرکت حواله خرید و فروش می‌کنند چه کسانی هستند؟ به ما یک تن می‌دهند به یک نفر ۱۰ تن، آن فرد هم در بازار آزاد می‌فروشد بعدا هم چند دفترچه نشان می‌دهند جوری که گیر نمی‌فتند. حتی من می‌خواستم چند بار بفهمم که ماجرا چیست اما تا سوال می‌کردم که این حواله‌ها از کجاست و چطور می‌شود مثل خودتان خرید کرد اسم‌ها را نمی‌گفتند و بعد هم تلفن را قطع می‌کردند و به ما نمی‌فروختند.

● دریافت نهاده از ۲ شرکت

این دامدار به‌مشکل دیگری در توزیع هم اشاره می‌کند و می‌افزاید: بعضی از آن‌هایی که حواله فروشی می‌کنند هم می‌گویند ما از شرکت دیگری حواله گرفتیم و آن مدل به گاو ما بیشتر جواب داده و شیر بیشتری برداشت کردیم برای همین این حواله را نمی‌خواهیم و می‌فروشیم. این گاودارها از دو جا حواله دریافت می‌کنند و دو شرکت اسمشان را ثبت کرده‌اند. خواهش

می‌کنم پیگیری کنید که نظارت کنند با این وضعیت به زودی دامداری نابود می‌شود.

دامدار بعدی که با او صحبت می‌کنیم، آقای م-ق بود که او نیز در توضیحاتی مشابه مدعی می‌شود: تا مهر ماه‌هایی یک بار توزیع کنسانتره در بخش رضویه انجام می‌شد اما بعد از آن گفتند این کار را اداره جهاد کشاورزی رضویه انجام می‌دهد اما ما چند بار مراجعه کردیم خبری نبود، گفتند که ۱۰ روز دیگر می‌آییم و در دامداری توزیع می‌کنیم اما الان از مهر ماه توزیع نشده است.

وی افزود: توزیع نهاده‌ها بر اساس دام‌هایی بوده که پلاک کوبی کرده بودند و اگر ما دام بیشتری هم داشته باشیم آن‌ها بر اساس پلاک‌ها توزیع می‌کنند و به ازای هر گاو ماهانه ۵۰ کیلوگرم کنسانتره تحویل‌مان می‌شد که برای ۲۶ گاو پلاک خورده یک تن و ۳۰۰ کیلوگرم سهمیه ما بوده که این میزان در نهایت خوراک ۴ روز گاو است. در گاوداری ما ۶۰ گاو وجود داشته اما الان گاوداری خالی بوده و آن جا گاوی نداریم و آن‌ها را انتقال دادیم.

او مدعی شد: ما بارها دیدیم افرادی هستند دفترچه‌ما زاد داشتند یا دام‌ها را فروختند اما دفترچه داشتند و می‌فروختند من البته ندیدم که به‌طور مستقیم خود اتحادیه با کسی زد و بند داشته باشد اما خرید و فروش نهاده انجام می‌شد.

● اسم‌ر از فهرست حذف نمی‌کنند

در این فهرست دو نام متفاوت با یک شماره تلفن

نیز وجود داشت که وقتی با آن شماره تماس گرفتیم و پرسیدیم که شما دامدار هستید، تایید کرد اما وقتی خبرنگار خراسان خود را معرفی کرد، فرد پشت خط گفت دامدار نیست و فردی

که می‌خواهید فرد دیگری است. غ-ت، دامدار دیگری بود که تا خراد ماه، ۴۰۰ رأس دام سبک داشته اما حالا دامی ندارد، او

توضیح می‌دهد: من هنوز دفترچه دارم و شما هم که می‌گویید اسم‌ر در فهرست هست اما من از خرداد هیچ نهاده‌ای نگرفتم، چند باری از سمت شورای روستا و دهیار در مسجد اعلام کردند که برخی از افرادی که اسمشان در فهرست جهاد هست اما نهاده نمی‌گیرند و دام‌دارند اعلام کنند و شنیدم که کارهایی انجام شده، برای همین چند بار با آن‌ها بحث و تاکید کردم که اسم‌ر را از همه‌آمار خط بزنند تا در هیچ فهرست آماری نباشم اما این کار را انجام‌ندادند. فهرست آماری که کارهایی که این‌جا وی مدعی می‌شود: من با کارهایی که این‌جا گاهی انجام می‌شود مخالفم، خودم کسانی را دیدم که خرده مال هستند و تعداد دام کمی می‌کنند و می‌افزاید: بعضی از آن‌هایی که کنند اما «...سه تن چهار تن به نام این‌ها و از سهمیه شان دریافت کرده‌و آورده، حالا چه کار می‌کنند نمی‌دانم ولی احتمالا این‌ها را می‌فروشند اگر هم نفروشدند از این افرادی که کم‌زبان‌تر هستند یا دام کمتری دارند می‌گیرند و به یکی از اقوام خودشان می‌دهند.

● جهاد نظارت می‌کند؟

او مدعی می‌شود: من به عنوان کسی که در روستا‌ها هستم و اطلاع دارم، می‌گویم جهاد کشاورزی نظارت زیادی در این باره ندارد البته برخی مسئولان شرکت تعاونی دامداران بخش رضویه را هم از مدیریت بر کنار کردند به دلیل همین توزیع ناعادلانه و آن‌هم مستقیم از طرف خود جهاد انجام می‌شود.

در این بین، شماره‌هایی نیز بود که اطلاعات کاملی داشت ولی شماره‌های آن‌ها اشتباه بود، ا-ع-ج دامدار دیگری در این فهرست بود که با او تماس گرفتیم، پیرمردی ۸۰ ساله که می‌گوید: ما بیست سال است که دفترچه داریم و الان حدود ۵۰ رأس گوسفند داریم که آخرین باری که به ما نهاده داده‌اند ابتدای سال بود، گفتند جو آوردند و به هر گوسفند یک کیلو نیم می‌دهند و ما ۵۰ کیلو گرفتیم.

● مادرم فوت شده، دفترچه‌اش موجود است

در این فهرست، نام خانم ص-ش وجود داشت اما وقتی با او تماس گرفتیم آقایانی تلفن را پاسخ داد و گفت: این خانم مادر من هستند که فوت کرده‌اند اما دفترچه‌از سال‌ها قبل داشته‌اند و اسم مادرم الان در شرکت و در آمارها همین‌طور هست دیگر، فقط شماره من را برای اسمش ثبت کردند، من خودم هم دامدار هستم و دفترچه مستقل دارم. قرار بوده علوفه و خوراک دام‌ما را بدهند اما الان دو ماهی هست که توزیع نشده، یک وام ۵۰ میلیون تومانی هم بود که هنوز خبری نیست.

پس از شنیدن صحبت‌های برخی از دامداران بخش رضویه که نام‌شان در این فهرست بود، بار دیگر برای روشن کردن ابهامات این موضوع به مسئولان سازمان جهاد کشاورزی استان مراجعه کردیم که این بار احمد داوطلب، مدیریت امور دام سازمان جهاد کشاورزی

جهاد کشاورزی: قبول نداریم که حواله‌فروشی می‌شود، حالا اگر دامدار نیاز ندارد می‌فروشد یا نیاز مالی دارد و می‌فروشد من نمی‌دانم اما تاجایی که امکان دارد سعی می‌کنیم بین دامداران واقعی توزیع کنیم و بیشتر از این دیگر فکر نمی‌کنم امکان نظارت وجود داشته باشد و ما نمی‌توانیم آن قدر پلیسی کار کنیم و برای هر نفر یک نگهبان بگذاریم

خراسان رضوی، پاسخگوی سوالات ما شد. وی در ابتدا درباره وضعیت پرونده شرکت تعاونی دامداران رضویه گفت: من از این موضوع اطلاعات جزئی ندارم ولی اطلاعات کلی که دارم این است که نارضایتی‌هایی درباره توزیع کنسانتره در این بخش وجود داشت که قرار شد جهاد کشاورزی مشهد در کل شهرستان یک سامان‌دهی انجام بدهد نه فقط بخش رضویه.

● تایید همه تخلف‌ها

وی افزود: ابتدا باید یک سامان‌دهی از نظر تعداد آمار دام، انجام شود چون آماری که از دام‌ها وجود داشت بر اساس آن توزیع نهاده انجام می‌شد مربوط به شش تا هشت ماه قبل و نیاز بود که در کل شهرستان مشهد یک به‌روزرسانی اطلاعات انجام شود که فکر می‌کنم انجام شده. او تاکید کرد: برای این که توزیع نهاده هم عادلانه شود و دخالت شرکت‌ها در توزیع نهاده کم شود، قرار بر این شد که سه شرکت از طریق سازمان نظام مهندسی انتخاب شوند و این سه شرکت در بخش مرکزی، رضویه و احدآباد حواله را بر اساس آن آمار دام واقعی صادر کنند و فکر می‌کنم این مورد هم اجرایی شده و شرکت‌ها حواله را صادر می‌کنند و دامداران با از طریق شرکت یا انبار، کنسانتره را دریافت می‌کنند. اگر می‌گویید این آمار از هشت ماه قبل به روز نشده اما با وجود بیش از ۲۰۰ نفر فوتی فقط در یک بخش به نظر می‌رسد این زمان بیش از این هاست، اظهار کرد: بله درباره فوتی‌ها درست است و من نمی‌گویم مشکلی هست یا نیست اما وقتی دامداری هم فوت می‌کند دام او تا چند ماه هست تا ورثه درباره آن تصمیم‌گیری کنند و این که صرفا اگر کسی فوت کند نمی‌تواند قرضه دامداری هم فوت می‌کند دام او تا چند ماه هست تا ورثه درباره آن تصمیم‌گیری کنند و این که صرفا اگر کسی فوت کند نمی‌تواند قرضه دامداری هم فوت می‌کند دام او تا چند ماه هست و این مورد هم درست است که من بگویم شش ماه بوده، از سال ۹۹ این آمار استفاده می‌شده و تا زمانی که به‌روزرسانی نشده و باز دید انجام نشده است برخی هنوز نهاده را می‌گرفتند. مشکلات دیگری هم بوده که مثلا دامدار شهرستان نبوده‌اند اما عضو شرکت بوده‌اند، یک تعداد در چند شرکت تکراری بوده و یک تعداد هم دام نداشته‌اند که این تخلفات باعث شد ما مدل جایگزینی انتخاب کنیم و سه شرکت را انتخاب کردیم.

مدیر امور دام جهاد کشاورزی استان در پاسخ

به این سوال که برخی از افراد در فهرست مجهول الهویه بوده یعنی دامدار نبودند یا دامی نداشته‌اند چطور اسمشان در فهرست اعضا وجود دارد؟ گفت: من چون جزئیات را اطلاع ندارم نمی‌توانم دقیق پاسخ دهم اما یکی از مشکلات ما همین است که برای این، تمهیداتی اندیشیده شده و در هر مرکز یک نفر وجود دارد که حواله را صادر می‌کند تا کدملی‌ها تکراری نشود و یک دامدار نتواند با مراجعه به دو اپراتور دوبار نهاده بگیرد، دوم این که دام‌هم در روستاها چک شده اما هر چقدر هم که دقیق باشیم این دقت ۱۰۰ درصد نیست و این‌را همه قبول دارند و آمار دام روزانه متفاوت است، ما دامدارانی داریم که همیشه هستند اما برخی مقطعی کار می‌کنند.

وی تصریح کرد: البته چیزی که شما می‌گویید کاملا درست است و دغدغه ما هم همین است، جو دولتی کیلویی دو هزار و ۵۰۰ تومان است، قیمت جو آزاد حدود میانگین کیلویی شش هزار و ۵۰۰ تومان بوده یعنی تفاوت قیمت حدود دو برابری داشته و به خاطر این که سوء استفاده پیش نیاید ما به هر دامدار نگفتیم برای هر رأس دام مثلا یک کیلو جو بگیر که بعد یک عده که دام‌دارند بروند این جو را بفروشند، ما همه نهاده‌ها را تبدیل به کنسانتره کردیم که تفاوت قیمتی آن با قیمت بازار نصف این حالت نهاده خام است و همین باعث شده حواله فروشی و سوء استفاده کردن کاهش یابد اما به‌طور کلی قبول دارم که عده تعداد دامشان واقعی نیست و یک عده هم ممکن است دام نداشته باشند و اسمشان در فهرست باشد اما امکان به‌روزرسانی هر ماهه فهرست به‌خصوص در شهرستان مشهد و برای دام سبک وجود ندارد اما شهرستان‌ها خواستیم هر فصل با آمار بیمه و واکسیناسیون این‌ها را چک کنند اما واقعا راه دیگری وجود ندارد. مهدی داوطلب، در پاسخ به این سوال که تاکنون چه میزان نهاده به این شکل حیف و میل شده و به غیر داده شده‌است؟ نیز گفت: این میزان خیلی خیلی کم بوده و اصلا این‌طور نیست که قابل توجه باشد چون ما در تامین نهاده محدودیت داشتیم و میزانی که می‌دادیم آن قدر نبوده که کسی استفاده واقعی نکند و در بازار بفروشد، حالا ممکن است کسی آمده برای ۱۰۰ رأس دام، نهاده گرفته اما ۵۰ رأس داشته ولی این نهاده برای همان ۵۰ رأس زیاد نیست و کم هم هست. این مواردی که کم‌اسم‌ها در دو فهرست وجود داشته هم تخلفاتی بوده که فکر می‌کنم دوستان شهرستان مشهد پیگیری کرده‌اند و از اسفند ۹۹ تحت رصد بوده‌است که این مسائل کم شود و تکراری‌ها در چند مرحله اعلام شده و گفتیم که سهمیه آنان قطع شود تا جریمه بشوند. من اصلا قبول ندارم که حواله فروشی می‌شود، حالا اگر دامدار نیاز ندارد می‌فروشد یا نیاز مالی دارد و می‌فروشد من نمی‌دانم اما تاجایی که امکان دارد سعی می‌کنیم بین دامداران واقعی توزیع کنیم و بیشتر از این دیگر فکر نمی‌کنم امکان نظارت وجود داشته باشد و ما نمی‌توانیم آن قدر پلیسی کار کنیم و برای هر نفر یک نگهبان بگذاریم.

● پاسخ‌هایی که داده نشد!

مدیر امور دام استان اما در نهایت آماری از میزان دقیق نهاده‌های توزیعی نداد و قرار شد سادات شیرازی مدیر امور دام جهاد کشاورزی شهرستان مشهد این آمار را در اختیارمان قرار دهد اما بعد از چهار روز و دوبار درخواست مهلت برای ارائه آمار، هیچ پاسخی از طرف وی داده نشد و دیگر پاسخگوی تماس و پیام‌های خبرنگار خراسان نبود. اما از آن‌جا که رئیس جهاد کشاورزی شهرستان مشهد پیشتر در گزارش قبلی از ارجاع این پرونده به تعزیرات حکومتی خبر داده بود سرنوشت پرونده را از تعزیرات حکومتی استان پیگیری کردیم که به گفته دفتر مدیر کل تعزیرات حکومتی خراسان رضوی، وی توضیحی در این باره نداشته و اعلام شده که نتیجه پرونده را از سازمان جهاد کشاورزی پیگیری کنیم!